

ЯНКА БРЫЛЬ

НАРАДЗІЎСЯ 4 ЖНІЎНЯ 1917 Г., АДЭСА,
ХЕРСОНСКАЯ ГУБЕРНЯ.

памер 25 ліпеня 2006 г. (88 гадоў),
Мінск, Беларусь

ДЕТСТВО

НАРАДЗІЎСЯ ЕН Ё 1917 ГОДЗЕ Ё АДЭСЕ, АЛЕ БАЦЬКА, РАБОЧЫ-ЧЫГУНАЧНІК, ПРАЗ НЕКАЛЬКІ ГАДОЎ ПЕРАЕХАЎ З СЯМ'ЕЙ У РОДНЫЯ МЯСЦІНЫ — БЕЛАРУСКУЮ ВЕСКУ ЗАГОРА НЕПАДАЛЕК АД НАВАГРУДКА. (ДАДЗЕНЫ МАТЭРЫЯЛ ДАПАМОЖА ПІСЬМЕННА НАПІСАЦЬ І ПА ТЭМЕ БІАГРАФІЯ ЯНКА БРЫЛЬ. КАРОТКАЕ ЗМЕСТ НЕ ДАЕ ЗРАЗУМЕЦЬ ЁВЕСЬ СЭНС ТВОРЫ, ТАМУ ГЭТЫ МАТЭРЫЯЛ БУДЗЕ КАРЫСНЫ ДЛЯ ГЛЫБОКАГА АСЭНСАВАННЯ ТВОРЧАСЦІ ПІСЬМЕННІКАЎ І ПАЭТАЎ, А ТАК ЖА ІХ РАМАНАЎ, АПОВЕСЦЯЎ, АПАВЯДАННЯЎ, П'ЕС, ВЕРШАЎ.) ТАДЫ ГЭТА БЫЛІ ТАК ЗВАНЫЯ «КРЭСЫ» — УСХОДНЯЯ ЁСКРАІНА БУРЖУАЗНАГА ПОЛЬСКАГА ДЗЯРЖАВЫ, ІСПЫТЫВАВШАЯ НЕЩАДНОЕ САЦЫЯЛЬНАЕ І НАЦЫЯНАЛЬНАЕ ПРЫГНЕТ. У ВЕСЦЫ ПРАЙШЛІ ДЗЯЦІНСТВА І ЮНАЦТВА БУДУЧАГА ПІСЬМЕННІКА. СКОНЧЫЎШЫ ПАЧАТКОВУЮ ШКОЛУ, А ПОТЫМ СЯМІГОДКУ Ё БЛІЖЭЙШЫМ МЯСТЭЧКУ (ШКОЛЫ БЫЛІ ПОЛЬСКІЯ, ХОЦЬ КРАЙ БЕЛАРУСКІ), ЮНАК ЁЖО З ЧАТЫРНАЦЦАЦІ ГАДОЎ ПРАЦАВАЎ «ЗА ДАРОСЛАГА» У СЯЛЯНСКАЙ ГАСПАДАРЦЫ (БАЦЬКА РАНА ПАМЕР). ПРАЦАВАЎ НА СУМЛЕННЕ, І ЁСЕ-ТАКІ САПРАЎДНАЯ ЯГО ЖЫЦЦЕ БЫЛА Ё ІНШЫМ: У ПРАГНА СПАЖЫВАЮЦЦА (І Ё ДАЛЕКІХ ДАЛЯХ ЧАСАМ ЗДАБЫВАЮЦЦА) КНІГАХ, У ПРАЦЫ ПА САМААДУКАЦЫІ, У РАНА ПРОБУДИВШЕЙСЯ СМАЗЕ ТВОРЧАСЦІ. КАРАЦЕЙ КАЖУЧЫ, РОС ЯНКА БРЫЛЬ МАЛАДЫМ ВЯСКОВЫМ ІНТЭЛІГЕНТАМ, ЯКІ ЗДОЛЕЎ САМАСТОЙНА НАБЫЦЬ НЕМАЛЫ КУЛЬТУРНЫ БАГАЖ, ГОРАЧА ЗАКАХАНЫМ У КЛАСІКУ РУСКАЙ, ПОЛЬСКАЙ ЛІТАРАТУР І ПОЎНЫМ СЫНОЎСКАГА ПАЧУЦЦІ ДА РОДНАГА БЕЛАРУСКАГА СЛОВА, ДЗЕ ЯГО З ДЗЯЦІНСТВА ПАКАРЫЛІ КУПАЛА, -КОЛАС, БАГДАНОВІЧ.,. (ПАЧЫНАЎ ЕН СВАЕ ЛІТАРАТУРНЫЯ ДОСВЕДЫ НА ЁСІХ ТРОХ МОВАХ, ПЕРАМОГ — БЕЛАРУСКІ.)

ТВОРЧЕСТВО

КАЖУ ПРА ГЭТА ТАМУ, ШТО ДОБРАЯ ЛІТАРАТУРНАЯ ШКОЛА ВЫРАЗНА АДБІВАЕЦЦА Ё СТЫЛІ, ВА ЁСІМ ХАРАКТАРЫ ТВОРЧАГА МЫСЛЕННЯ ЯНКІ БРЫЛЯ.

МОЖНА КАЗАЦЬ І ПРА БОЛЬШАЕ — ПРА ШЧАСЛІВА УСПАДКАВАНАЙ АД КЛАСІКІ КУЛЬТУРЫ РАЗУМЕННЯ ЧАЛАВЕКА, ДАКЛАДНАСЦІ І ПАТРАБАВАЛЬНАСЦІ ЭТЫЧНЫХ АЦЭНАК, АБ ПРЫХІЛЬНАСЦІ ДА ЖЫЦЦЕВАЙ ПРАЎДЗЕ І ДЭМАКРАТЫЧНЫМ, НАРОДНЫМ РАЗУМЕННІ САМОЙ ПРЫГАЖОСЦІ (ТОЛСТОВСКОЕ: «ЛЮБІЦЬ МАЗАЛІ І ЁСЕ ПРОСТАЕ, ПРАЎДЗІВАЕ, САПРАЎДНАЕ Ё ЖЫЦЦІ...»).

ЕН У СВАЕЙ ПРОЗЕ — ЛІРЫК, І ЛІРЫК НАТУРАЛЬНАГА, ГЛЫБОКАГА ДЫХАННЯ. ЛІРЫК НАВАТ ДА ТАКОГА АЎТАРСКАГА ПРЫЗНАННЯ: «УСЕ МАЕ — ПА СУТНАСЦІ ДЗЕННІК» (АДНА З «ЛІРЫЧНЫХ ЗАПІСАЎ» 1978 ГОДА). ПРЫ ЦАЛКАМ ЗРАЗУМЕЛАЙ ПРЕУВЕЛИЧЕННОСТИ ГЭТАГА ВЫЗНАЧЭННЯ Ё ІМ ЕСЦЬ ДОЛЯ ПРАЎДЫ: ВА ЁСІМ, ШТО АДЛЮСТРОЎВАЕ АЎТАР, ПАСТАЯННА АДЧУВАЕЦЦА ЕН САМ, З ЯГО ЭМАЦЫЯНАЛЬНАЙ ВПЕЧАТЛИТЕЛЬНОСТЫЮ, ЧУЛАСЦЮ, ДАРМА «СУПЕРАЖЫВАННЯ», НЕ КАЖУЧЫ ЁЖО АБ ГЭТАК ЧАСТЫМ Ё БРЫЛЯ АПАВЯДАННІ АД ПЕРШАЙ АСОБЫ.

ЁРАЎНАВАЖАНАСЦЬ ДУМКІ І ЭМОЦЫЙ, І ДА ТАГО Ж —ВЫХАВАНЫ Ё ДОБРАЙ ШКОЛЕ «СТАРОГА» РЭАЛІЗМУ ГУСТ ДА ЖЫЦЦЕВАСЦІ, ПРЭДМЕТНОСТИ І ПЛАСТЫЧНАСЦІ МАЛЮНКА, ДА ДАКЛАДНАЙ, ЕМІСТАЙ ДЭТАЛІ, ВЫСВЕЧИВАЮЩЕЙ ЦЭЛАЕ,— УСЕ ГЭТА МЫ НЕ РАЗ БУДЗЕМ АДЗНАЧАЦЬ ПРА СЯБЕ, ЧЫТАЎ РАМАН «ПТУШКІ І ГНЕЗДЫ» І АПОВЕСЦЬ «НІЖНІЯ БАЙДУНЫ».

АНАЛІТЫЧНЫ РАЗМОВА ПРА ЯГО ПРОЗЕ ХОЧАЦЦА ПАЧАЦЬ З АПАВЯДАННЯЎ. У ГЭТЫМ ЖАНРЫ ІНДЫВІДУАЛЬНАСЦЬ АЎТАРА АДБІВАЕЦЦА ВЫРАЗНЕЙ, ЧЫМ У ЛЮБЫМ ІНШЫМ. І ПІША ЕН ІХ ШМАТ І АХВОТНА — УСЮ СВАЮ ПІСЬМЕННІЦКУЮ ЖЫЦЦЕ, І ФОРМУ ДЛЯ ІХ РАСПРАЦАВАЎ З ВІДАВОЧНАЙ ЁЛАСНАЙ МЕТОЙ — ГНУТКУЮ, ВОЛЬНА, СВОЕВОЛЬНУЮ, ТАК ШТО АПОВЯД ЧАСАМ НАБЛІЖАЕЦЦА ДА НЕВЯЛІКАЙ АПОВЕСЦІ, ЧАСАМ — ДА ОЧЕРКУ, ЭТЮДУ, МЕМУАРНОМУ АБО ДНЕВНИКОВОМУ ФРАГМЕНЦЕ, НЕ ПЕРАСТАЮЧЫ БЫЦЬ РАСПОВЕДАМ ПА НАЯЎНАСЦІ Ё ІМ ПЕРШ ЗА ЁСЕ АДЗІНАГА «СОСРЕДОТАЧИВАЮЩЕГО МОМАНТУ».

РАННЯ АПАВЯДАННІ БРЫЛЯ — «МАРЫЛЮ», «ПРАВЕДНІКІ І ЗЛАДЗЕІ», «ЯК МАЛЕНЬКІ», «МОЙ ЗЯМЛЯК» — НАПІСАНЫ ЯШЧЭ Ё ПЕРАДВАЕННЫ ЧАС, У РОДНАЙ ВЕСЦЫ, ЧАСТКОВА — У ГАДЫ ВАЙНЫ. САЦЫЯЛЬНЫЯ КАЛІЗІІ І АНТАГАНІЗМЫ ВЫСТУПАЮЦЬ ТУТ ПРАМА І ВЫРАЗНА: ПРАЦОЎНАЙ, БЕДНЯЦКІЙ СВЕТА, «АБКЛАДЗЕНЫ З УСІХ БАКОЎ ГАЛЕЧАЙ, БЯСПРАЎЕМ, ЗДЗЕКАВАННЯМІ УЛАДАЎ,— І БЕСЧАЛАВЕЧНЫ, ПАЧВАРНЫ СВЕТА СОБСТВЕННИЧЕСТВА, НАЖЫВЫ, ЖОРСТКАГА ЭГАІЗМУ, ДА ЯКОГА ПРЫМЫКАЕ І УСЯЛЯКАЕ СЛУЖИЛОЕ МЯШЧАНСТВА ВЯСКОВАГА І МЕСТАЧКОВАГА МАШТАБУ. ГЭТАЯ ТРАДЫЦЫЙНАЯ ДЛЯ ДЭМАКРАТЫЧНАЙ ЛІТАРАТУРЫ РАССТАНОЎКА СІЛ У МАЛАДОГА БРЫЛЯ АСВЕТЛЕНАЯ ЁСЕ БОЛЬШ ЯСНА СВЯДОМАЙ МАРАЛЬНАЙ ІДЭЯЙ. ХАРАКТЭРНЫ Ё ГЭТЫМ СЭНСЕ САІМ ЗАГЛОВАК АДНАГО З АПАВЯДАННЯЎ — «ПРАВЕДНІКІ І ЗЛАДЗЕІ», У ЯКІМ СУПРАЦЬСТАЯЦЬ АДЗІН АДНАМУ» З АДНАГО БОКУ, ПЯТРУСЬ ГРЫБ — БАГАЦЕЙ,- БЯЗЛІТАСНЫ НАЗАПАШВАЛЬНІК З ВЫМОРОЧНОЙ ДУШОЙ, А З ДРУГОГА — ПРЯМОДУШНЫЙ, ВА ЁСЕІ СВАЕІ ЦЯЖКАЙ ЖЫЦЦЯ «ВЯСЕЛЫ, ЯК ШПАК» КАЛЕКА-КРАВЕЦ ЛАПІНКА І ЯКІ ЗНАХОДЗІЦЦА ПАД САМЫМ СТРОГІМ НАГЛЯДАМ ПАЛІЦЫІ РЭВАЛЮЦЫЯНЕР, КАМУНІСТ МІКОЛА. «ЖЫЦЦЕ ДУХУ» САПРАЎДЫ БЫЛА ДЛЯ ПІСЬМЕННІКА ТЫМ КРЫТЭРЫЕМ КАШТОЎНАСЦІ ЧАЛАВЕЧАЙ АСОБЫ, ЯКІ ПАСТУПОВА, АЛЕ ЁСЕ БОЛЬШ ЦЕСНА СПАЛУЧАЎСЯ З КРЫТЭРЫЕМ САЦЫЯЛЬНЫМ; БО САПРАЎДНУЮ ДУХОЎНУЮ ЗМЯСТОЎНАСЦЬ ЕН ВЫЯЎЛЯЎ І ПАЭТЫЧНА РАСКРЫВАЎ ПЕРШ ЗА ЁСЕ Ё ЧАЛАВЕКУ ПРАЦЫ, У ПРОЦІВАГУ ПАНУРАЙ І ЖОРСТКАЙ БЕЗДУХОЎНАСЦІ ЁСЯЛЯКІХ СТАРАЦЕЛЯЎ ПА ЧАСТЦЫ УЛАСНАСЦІ, АТРЫМАННЯ ЁЛАДЫ І «БАЧНАГА СТАНОВІШЧА».

ТАК ПРЫЙШЛІ Ё НОВЕЛЛІСТЫКУ, У РАННЯ АПОВЕСЦІ БРЫЛЯ І ВОБРАЗЫ ВЯСКОВЫХ ПАДЛЕТКАЎ, ЯКІЯ МАРАЦЬ ПРАРВАЦЦА — СКРОЗЬ НЕВЫНОСНА ЦЯЖКУЮ ЖЫЦЦЕ — «ДА СВЯТЛА», ДА ВЯЛІКАЙ КУЛЬТУРЫ, ЯКІЯ ЁСТУПАЮЦЬ НА ШЛЯХ ДУХОЎНЫХ ПОШУКАЎ, ПАКУЛЬ ЯШЧЭ НЕ ВА ЁСІМ ЯСНЫХ ДЛЯ ІХ САМІХ: ДАІК — У «СІРОЧЫМ ХЛЕБЕ», АЛЕСЬ—У ТАКОЙ ЖА МАЛЕНЬКАЙ АПОВЕСЦІ «У СЯМ'І». ЯНЫ ШМАТ У ЧЫМ БЛІЗКІЯ, ДАРЭЧЫ, ДА ВОБРАЗАЎ МАЛАДЫХ ГЕРОЯЎ З ТВОРАЎ ЗАХОДНЕЎКРАІНСКІХ РЭВАЛЮЦЫЙНЫХ ПІСЬМЕННІКАЎ: П. КОЗЛАНЖА — «ЮРКО КРУК» І. А. ГАЎРЫЛЮКА — «МАМА, ДАРУЙЦЕ»,— НА ПЕРШЫМ МЕСЦЫ І ТУТ І ТАМ ТЭМА ДУХОЎНАГА ФАРМІРАВАННЯ БУДУЧАГА НАРОДНАГА ДЗЕЯЧА, РЭВАЛЮЦЫЙНАГА ЗМАГАРА ЦІ, ВА ЁСЯКІМ ВЫПАДКУ, ЯГО СЯБРА І САЮЗНІКА З ІНТЭЛІГЕНТАЎ. А ВОСЬ ЯШЧЭ ВЕЛЬМІ БЛІЗКІ, ВЕЛЬМІ СВОЙ ДЛЯ БРЫЛЯ ХАРАКТАР ЧАЛАВЕКА З НАРОДА — БЕЗЫМЕННЫ ДЗЯДЗЬКА З АПАВЯДАННЯ «ЯК МАЛЕНЬКІ», НЕЙКІ БЕЛАРУСКІ СУБРАТ ТУРГЕНЕВСКОГО КАЛІНЫЧА, У ЦЯЖКАЙ, ПАЎГАЛОДНЫЯ ЖЫЦЦІ НЕ ЯКІ ТРАЦІЦЬ ЗДОЛЬНАСЦІ ПАДЗІЦЯЧАМУ ЗАХАПЛЯЦЦА ПРЫГАЖОСЦЮ ПРЫРОДЫ. ПРЫ ГЭТЫМ МАЛАДЫ БРЫЛЬ ІМКНЕЦЦА ПАЗБЯГАЦЬ «ЧОРНА-БЕЛАГА» РАСКЛАДУ ФАРБАЎ І ЁМЕЕ ЧАСАМ ДАЦЬ ЧАЛАВЕКА Ё СКЛАДАНАЙ, СУПЯРЭЧЛІВАЙ ПЕСТРОТЕ ЯКАСЦЯЎ І УЛАСЦІВАСЦЯЎ.

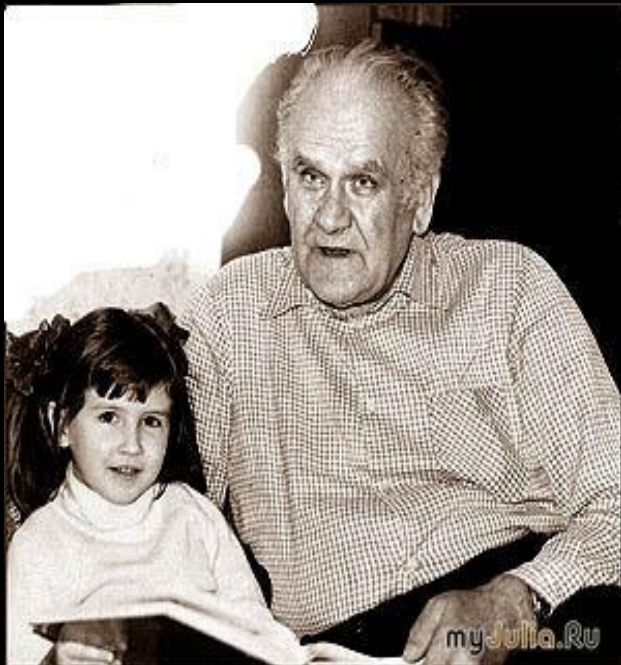
ПЕРШЫЯ АПОВЕСЦІ

СВАІХ АПОВЕСЦІ БРЫЛЬ ПАЧАЎ ПІСАЦЬ РАНА, АМАЛЬ АДНАЧАСОВА А ПЕРШЫМІ АПАВЯДАННЯМІ. НЕКАТОРЫЯ З ІХ ПАБАЧЫЛІ СВЕТА У ДАПРАЦАВАНЫМ ВЫГЛЯДЗЕ ПРАЗ ДОБРЫ ДЗЯСЯТАК ГАДОЎ, КАЛІ АЎТАР СТАЎ УЖО ПРАФЕСІЙНЫМ ПІСЬМЕННІКАМ («СІРОЦКІ ХЛЕБ», «У СЯМ'І»), А ДВА АЎТАБІЯГРАФІЧНЫХ АПАВЯДАННЯ — «СОНЦА ПРАЗ ХМАРЫ» І «ДЗЕ ТВОЙ НАРОД» — ПАСЛЯ ЛЯГЛІ Ў АСНОВУ РАМАНА «ПТУШКІ І ГНЕЗДЫ

АПОШНІЯ АПОВЕСЦІ

У АПОШНІХ ПА ЧАСЕ НАПІСАННЯ ЯГО АПОВЕСЦЯХ — «НІЖНІЯ БАЙДУНЫ» І «ЗОЛАК, УБАЧАНЫ ЗДАЛЕК» — МОЖНА АДЧУЦЬ УЗРОСЛЫ ПРЫЦЯГНЕННЕ ПІСЬМЕННІКА ДА МАЛЯЎНІЧА-ПАДРАБЯЗНАМУ МАЛЮНКУ ХАРАКТАРАЎ І АБСТАВІН. ЛІРЫЧНЫ ПАЧАТАК ТУТ БОЛЬШ СТРЫМАНА Ў СВАІХ ПРАЯВАХ, НА МНОГІХ СТАРОНКАХ ІДЗЕ ГАВОРКА АБ ТЫМ, ШТО «ВЕСЕЛА ЎСПАМІНАЕЦЦА», ГУЧЫЦЬ У ПОЎНЫ ГОЛАС ГУМАРЫСТЫЧНАЯ СТЫХІЯ НАРОДНАГА ЖЫЦЦЯ (ГАЛОЎНЫМ ЧЫНАМ У АПОВЕСЦІ, САМА НАЗВА ЯКОЙ — ПА РОДНАЙ ВЕСЦЫ АПАВЯДАЛЬНІКА — НАСТРОЙВАЕ НА АДПАВЕДНЫ ЛАД,, БО «БАЙДУНЫ» — ПА-БЕЛАРУСКУ ЗНАЧЫЦЬ БАЛАГУРЫ, ХЛУСІЛІ, БРЕХУНЫ). ЛІРЫЧНЫ АПАВЯДАЛЬНІК АПЫНУЎСЯ Ў САМАЙ ГУШЧЫ РАЗНОЛИКОГА ВЯСКОВАГА ЛЮДУ — І ДАРОСЛАГА, І ТОЛЬКІ ЯШЧЭ ПАДРАСТАЮЧАГА: ПРОЗА БРЫЛЯ НІКОЛІ ЯШЧЭ НЕ БЫЛА ТАКОЙ ШМАТЛЮДНАЙ (ЗА. ВЫКЛЮЧЭННЕМ, МАБЫЦЬ, РАМАНА «ПТУШКІ І ГНЕЗДЫ»), А ГАЛОЎНАЕ — ГЭТАК «УХВАТІСТОЙ» ДА ПАДРАБЯЗНАСЦЯМ ПОБЫТУ, ПСІХАЛОГІІ, МАЎЛЕНЧАЙ МАНЕРЫ ПЕРСАНАЖАЎ, ЯКІЯ І САМІ ЧАСТА ЎЯЎЛЯЮЦЬ САБОЙ ХАРАКТАРЫ ДОСЫЦЬ ПЯРЭСТЫЯ, СКЛАДАНЫЯ, НЕОДНОМЕРНЫЕ — ПРЫ ЎСЕЙ СВАЕЙ ЗНЕШНЯЙ ПРАСТАЦЕ.

ВАЙНА

- Верасень 1939 году, калі гітлераўская Германія, нападшы на Польшчу, развязала другую сусветную вайну, Брыль сустрэў салдатам польскай арміі, куды яго прызвалі некалькімі месяцамі раней. Куляметчык марской пяхоты, ен быў удзельнікам гераічнай абароны Гдыні.

І калі родная яму Заходняя Беларусь радасна сустракала савецкіх воінаў-вызваліцеляў і святкавала свае ўз'яднанне з Савецкай Радзімай, Брыль з жменькай засталіся ў жывых абаронцаў порта быў ужо ў фашысцкім канцлагеры для ваеннапалонных... Пазней, у рамане «Птушкі і гнезды», ен апіша, як Алесь Руневіч, скрозь рысы і ўчынкі якога выразна бачыцца сам аўтар, пакутуе ў палоне, як здзяйсняе свой першы, няўдалы ўцёкі, як бяжыць другі раз — і на гэты раз удала, дабраўшыся праз Германію і Польшчу да роднага сяла. На радзіме, у СССР, дзе ў гэты час ужо шугала Вялікая Айчынная, ен усталеўвае сувязь з партызанамі, выконвае іх даручэнні, а праз некаторы час і сам сыходзіць у лес, паказвае сябе адважным разведчыкам; затым, як чалавек пішучы, накіроўваецца камандаваннем у рэдакцыю партызанскай газеты. Савецкім журналістам ўжо на вызваленай роднай зямлі ен і заканчвае вайну.

АПІСАННЕ: САПРАЎДНАЕ ВЫДАННЕ ТВОРАЎ ЯНКІ БРЫЛЯ (1917 Р.) У ЗНАЧНАЙ МЕРЫ АДЛЮСТРОЎВАЕ АМАЛЬ ПАЎВЕКАВУЮ ЛІТАРАТУРНУЮ ДЗЕЙНАСЦЬ АДНАГО З ВЯДУЧЫХ СУЧАСНЫХ ПРАЗАІКАЎ БЕЛАРУСІ.

ЛЕСЫ БЛІЗКІХ АЎТАРУ ГЕРОЯЎ ЗЛІВАЮЦЦА З ЛЕСАМІ ПАКАЛЕННЯЎ, ЗАГАРТАВАНЫХ У АГНІ ЭПОХІ. ЗАПАДНОБЕЛОРУССКИЙ СЕЛЯНІН-БЯДНЯК ЧАСОЎ БУРЖУАЗНАЙ ПОЛЬШЧЫ, САЛДАТ ПОЛЬСКАЙ АРМІІ, ОБОРОНЯЮЩИЙ ГДЫНЮ АД НАСЕДАЮЩИХ ГІТЛЕРАЎЦАЎ, САВЕЦКІ ПАРТЫЗАН ВЯЛІКАЙ АЙЧЫННАЙ, СУАЙЧЫННІКІ — НАШЫ СУЧАСНІКІ — ТАКІ ПАРТРЭТ ГАЛОЎНАГА ГЕРОЯ Я. БРЫЛЯ, СЛАВЯЩЕГО ЖЫЦЦЕ, ПОЎНАГА ВЕРЫ Ў ЧАЛАВЕКА.

У ПЕРШЫ ТОМ УВАЙШЛІ АПАВЯДАННІ І НАРЫСЫ 1937-1980 ГГ.

ПРЭМІІ:

ЛАЎРЭАТ ДЗЯРЖАЎНАЙ

ПРЭМІІ СССР (1952),

ЛІТАРАТУРНАЙ ПРЭМІІ ІМЯ Я.

КОЛАСА (1963), ДЗЯРЖАЎНАЙ

ПРЭМІІ БЕЛАРУСІ ІМЯ Я.

КОЛАСА (1982). БЕЛТА

СМЕРТЬ БРЫЛЯ

НЕ СТАЛА НАРОДНАГА ПІСЬМЕННІКА, КЛАСІКА БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ ЯНКІ БРЫЛЯ. 24 ЛІПЕНЯ ПАСЛЯ ПРАЦЯГЛАЙ ХВАРОБЫ НА 89 ГОДЗЕ ЖЫЦЦЯ ПАМЕР АДЗІН З САМЫХ ВЯДОМЫХ ЛІТАРАТАРАЎ XX СТАГОДДЗЯ. ПАХАВАННЕ ПІСЬМЕННІКА АДБУДУЦЦА Ў ЧАЦВЕР, 27 ЛІПЕНЯ.

ІВАН АНТОНАВІЧ БРЫЛЬ НАРАДЗІЎСЯ Ў АДЭСЕ Ў 1917 ГОДЗЕ. У 1922 ГОДЗЕ З БАЦЬКАМІ ПЕРАЕХАЎ НА ІХ РАДЗІМУ НА ГАРАДЗЕНШЧЫНУ. З САКАВІКА 1939 ГОДА СЛУЖЫЎ У ПОЛЬСКАЙ МАРСКОЙ ПЯХОЦЕ. У ВЕРАСНІ 1939 ГОДА ТРАПІЎ У НЯМЕЦКІ ПАЛОН, АДКУЛЬ УЦЕК ВОСЕННЮ 1941 ГОДА. З КАСТРЫЧНІКА 1942 ГОДА - СУВЯЗНЫ ПАРТЫЗАНСКАЙ БРЫГАДЫ ІМЯ ЖУКАВА БАРАНАВІЦКАГА ПАРТЫЗАНСКАГА ЗЛУЧЭННЯ, У САКАВІКУ-ЛІПЕНІ 1944 Г. - ПАРТЫЗАН-РАЗВЕДЧЫК БРЫГАДЫ "КАМСАМОЛЕЦ", РЭДАКТАР ГАЗЕТЫ "СЦЯГ СВАБОДЫ" І САТЫРЫЧНАГА АНТЫФАШЫСЦКАГА ЛІСТКА "ПАРТЫЗАНСКАЕ ЖЫГАЛА". З КАСТРЫЧНІКА 1944 ГОДА - У МІНСКУ. ПРАЦАВАЎ У РЭДАКЦЫЯХ ГАЗЕТЫ-ПЛАКАТА "РАЗДАВІМ ФАШЫСЦКУЮ ГАДЗІНУ", ЧАСОПІСАЎ "ВОЖЫК", "МАЛАДОСЦЬ", "ПОЛЫМЯ", У ДЗЯРЖАЎНЫМ ВЫДАВЕЦТВЕ БЕЛАРУСІ. ПЕРШЫЯ ЗБОРНІКІ "АПАВЯДАННІ", "НЕМАНСКІЯ КАЗАКІ" РАСКРЫЛІ ПІСЬМЕННІКА ЯК АРЫГНАЛЬНАГА МАЙСТРА ЛІРЫКА-ПСІХАЛАГІЧНАЙ ПРОЗЫ, ЗНАЎЦЫ ЖЫВОГА НАРОДНАГА МОВЫ. ЖЫЦЦЕ ДАВАЕННАЙ І ПАСЛЯВАЕННАЙ ЗАХОДНЕБЕЛАРУСКАЙ ВЕСКІ, УСЕНАРОДНАЯ БАРАЦЬБА СУПРАЦЬ НЯМЕЦКА-ФАШЫСЦКІХ ЗАХОПНІКАЎ - АСНОЎНАЯ ТЭМАТЫКА ТВОРЧАСЦІ ЯНКІ БРЫЛЯ. ЧАЛАВЕК У ЯГО ТВОРАХ РАЗГЛЯДАЕЦЦА Ў СКЛАДАНЫХ САЦЫЯЛЬНА-ПСІХАЛАГІЧНЫХ АБСТАВІНАХ. ГЕРОІ ЯНКІ БРЫЛЯ - ЛЮДЗІ ТОНКАЙ ДУШЫ, СХІЛЬНЫЯ ДА САМААНАЛІЗУ. ПЕРУ ПІСЬМЕННІКА НАЛЕЖАЦЬ ТАКІЯ АПОВЕСЦІ, ЯК "НІЖНІЯ БАЙДУНЫ", "ЗОЛАК, УБАЧАНЫ ЗДАЛЕК", "ПТУШКІ І ГНЕЗДЫ". ШЫРОКАЕ ПРЫЗНАННЕ АТРЫМАЛІ ЛІРЫКА-ФІЛАСОФСКІЯ МІНІЯЦЮРЫ "ЖМЕНЯ СОНЕЧНЫХ ПРОМНЯЎ", "ВІТРАЖ", "ВЯЧЭРНЯЕ". АДЗІН З АЎТАРАЎ (РАЗАМ З А. АДАМОВІЧАМ І У. КАЛЕСНІКАМ) КНІГІ "Я З ВОГНЕННАЙ ВЕСКІ".

ЯНКА БРЫЛЯ

